

Upravljanje

Proračunsko, računovodstveno i fiskalno-statističko izvještavanje - kako pomiriti razlike

Radionica PULSAR programa, Batumi, Gruzija

Khuram Farooq
Viši stručnjak za upravljanje

kfarooq@worldbank.org

WORLD BANK GROUP
Governance

7. lipnja/juna 2023.

Sadržaj

1. Što – Koji su glavni izvještaji koje sastavlja vlada
2. Zašto – Ključni problemi u usklađivanju proračunskih, fiskalnih i računovodstvenih izvještaja
3. Kako – Kako su vlade riješile sljedeća pitanja:
  - » konsolidacija
  - » računski/kontni plan/kontni okvir (RP/KP/KO)
  - » prijelaz na obračunsko računovodstvo
  - » GovTech alati
  - » institucionalni mehanizmi

Što su to fiskalni izvještaji?

Izvještaji o izvršenju proračuna

- ✓ Svrha: Kontrola
- ✓ Izvještaji o izvršenju proračuna
  - ✓ Prihodi
  - ✓ Rashodi
  - ✓ Ostali agregirani fiskalni podaci

Izvještaji o fiskalnoj statistici Priručnik statistike državnih financija (GFSM)

- ✓ Svrha: Fiskalna politika
- ✓ Izvještaj o fiskalnim operacijama
- ✓ Funkcijska klasifikacija
- ✓ Ekonomska klasifikacija

Financijski izvještaji IPSAS-i

- ✓ Svrha: Kontrola, odgovornost
- ✓ Financijski položaj
- ✓ Učinak (rezultati):
- ✓ Promjene neto imovine
- ✓ Novčani tokovi
- ✓ Usporedba planiranog i ostvarenog
- ✓ Bilješke

Ključni problemi s proračunskim, statističkim i financijskim izvještavanjem

1. Koncept konsolidiranog subjekta nije jasno usklađen s međunarodnim standardima: IPSAS-i, GFS? Koncept kontrole u odnosu na fiskalnu politiku

4. Računovodstveni postupci su loši i neusklađeni: postupci usuglašavanja, postupci zaključenja, postupci unutardržavnih poravnanja

2. Zasebni sustavi za upravljanje proračunom i računovodstvo: ista transakcija evidentira se dva puta

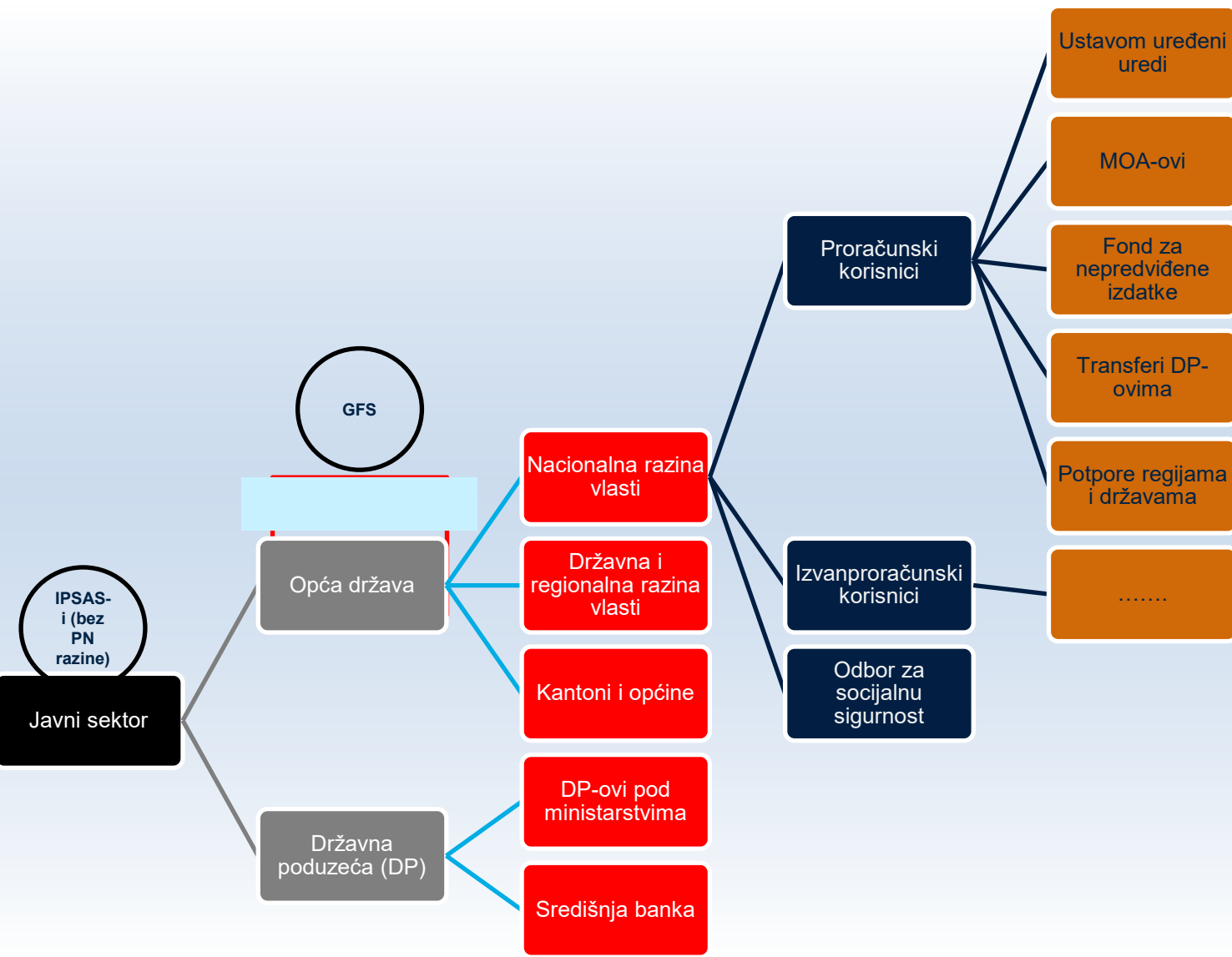
5. Priručnik o klasifikacijama ne sadrži smjernice za interpretaciju posebnih brojčanih oznaka

Razlozi: Nedostatne funkcionalnosti u IISFU-u: nenovčane transakcije kao što su deprecijacija, otpisi, amortizacija, sustavi za upravljanje zalihama

3. Problemi s računskim/kontnim planovima/kontnim okvirima: segmenti nisu interno konzistentni – dvostruke brojčane oznake – predetaljna programska klasifikacija, interpretacija određenih brojčanih oznaka, ručni odabir brojčanih oznaka

6. Veći broj nestandardiziranih, nedosljednih i neusklađenih IISFU sustava za vođenje RP/KP/KO-a i proračunskih klasifikacija

Sustav za konsolidaciju treba podržati vladine zahtjeve za konsolidaciju – Statističke osnove financijskih izvještaja i IPSAS-i

Računski/kontni plan/kontni okvir pruža temelje za statističko i financijsko izvještavanje:

Međunarodni standardi - *Priručnik statistike državnih financija iz 2014. (GFSM 2014)*

Financijsko izvještavanje

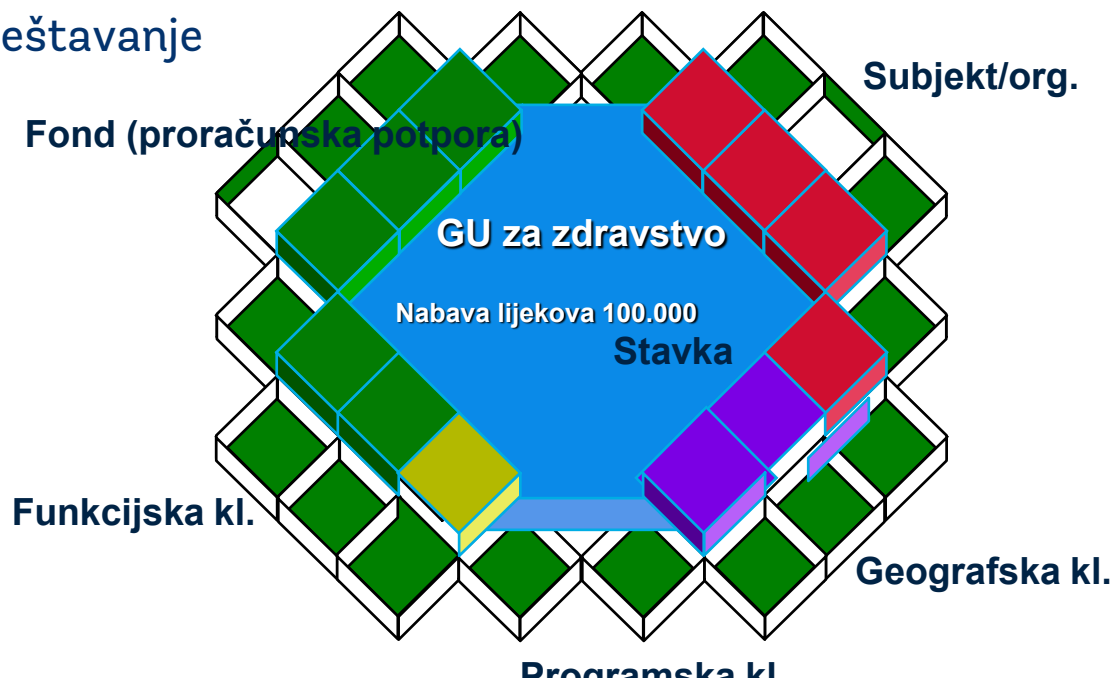
- Ekonomska kl.

Priručnik *GFSM 2014* usklađen je s ostalim ažuriranim priručnicima i smjernicama za vođenje makroekonomske statistike, kao što je sveobuhvatni *Sustav nacionalnih računa iz 2008. (2008 SNA)*.

Izvor: MMF

Proračunsko i statističko izvještavanje

- Funkcijska kl.
- Organizacijska kl.
- Programska kl.
- Izvori financiranja
- Geografska kl.
- Prema korisnicima

Segmenti proračunskih klasifikacija/računski/kontni plan/kontni okvir i način na koji podupiru potrebe za izvještavanjem

Izvori financiranja: prihodi, zajmovi

Vrste sredstava: zakonska, uzajamna, donatorska

Planiranje financiranja

Klasifikacija sredstava

Sektori ekonomije: zdravstvo, obrazovanje, stanovanje, zakon i red

Statističko izvještavanje

Funkcijska klasifikacija

Planiranje i praćenje proračuna

Ciljevi vladine politike

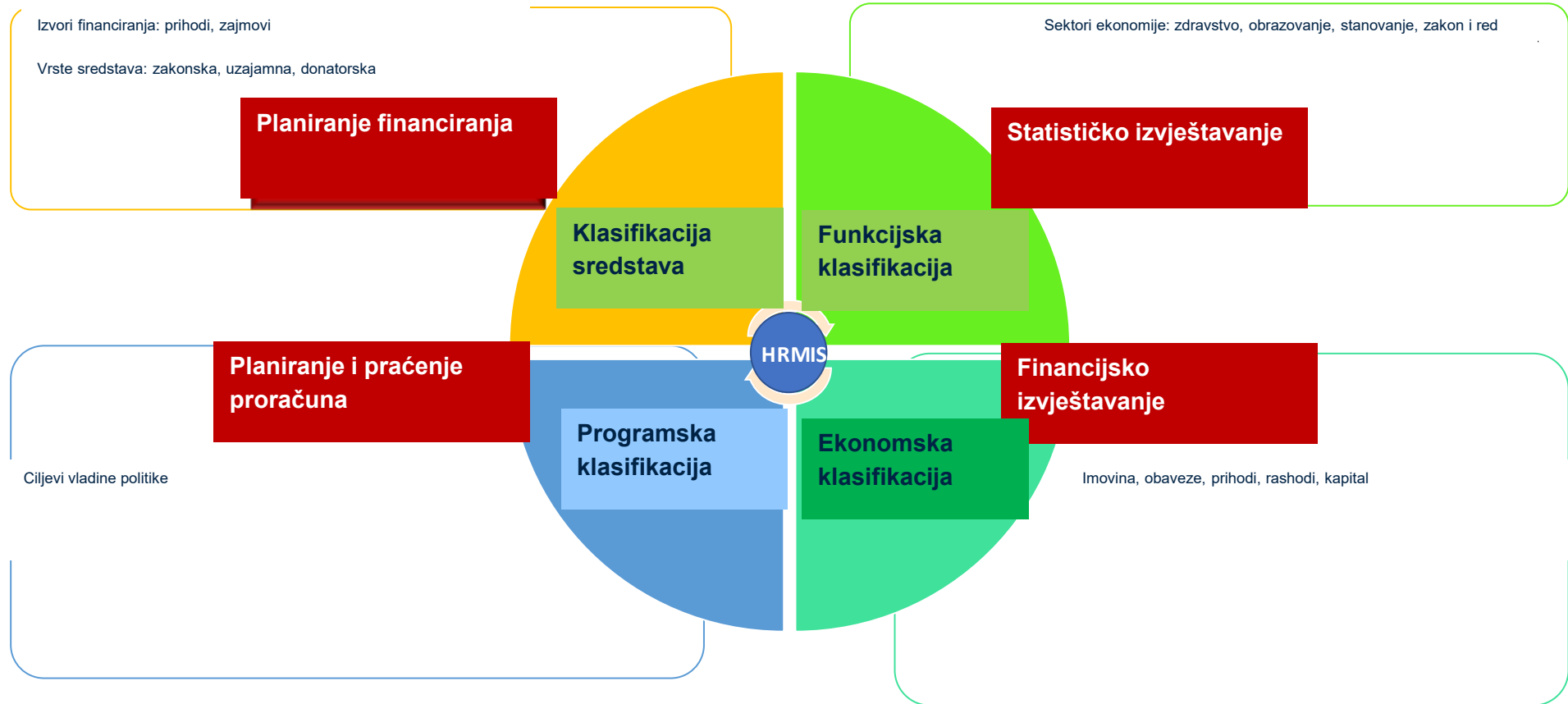
Programska klasifikacija

HRMIS

Financijsko izvještavanje

Ekonomska klasifikacija

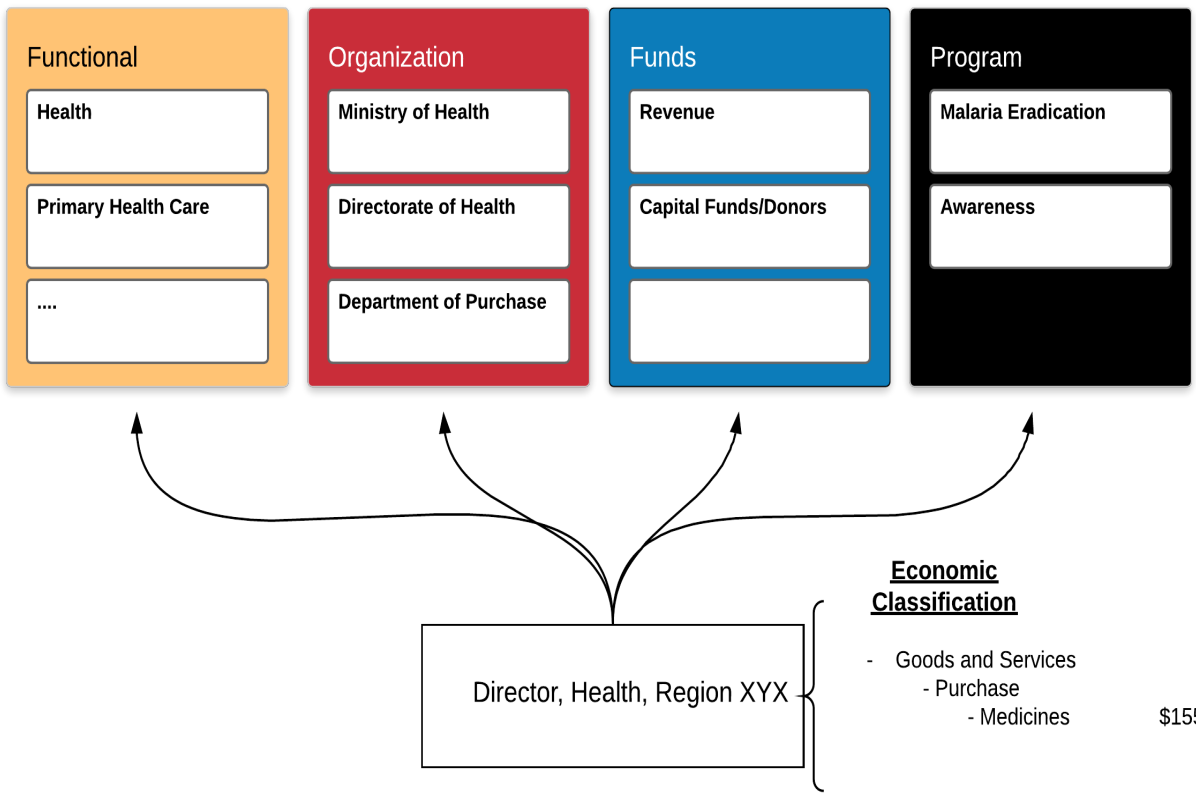
Imovina, obaveze, prihodi, rashodi, kapital

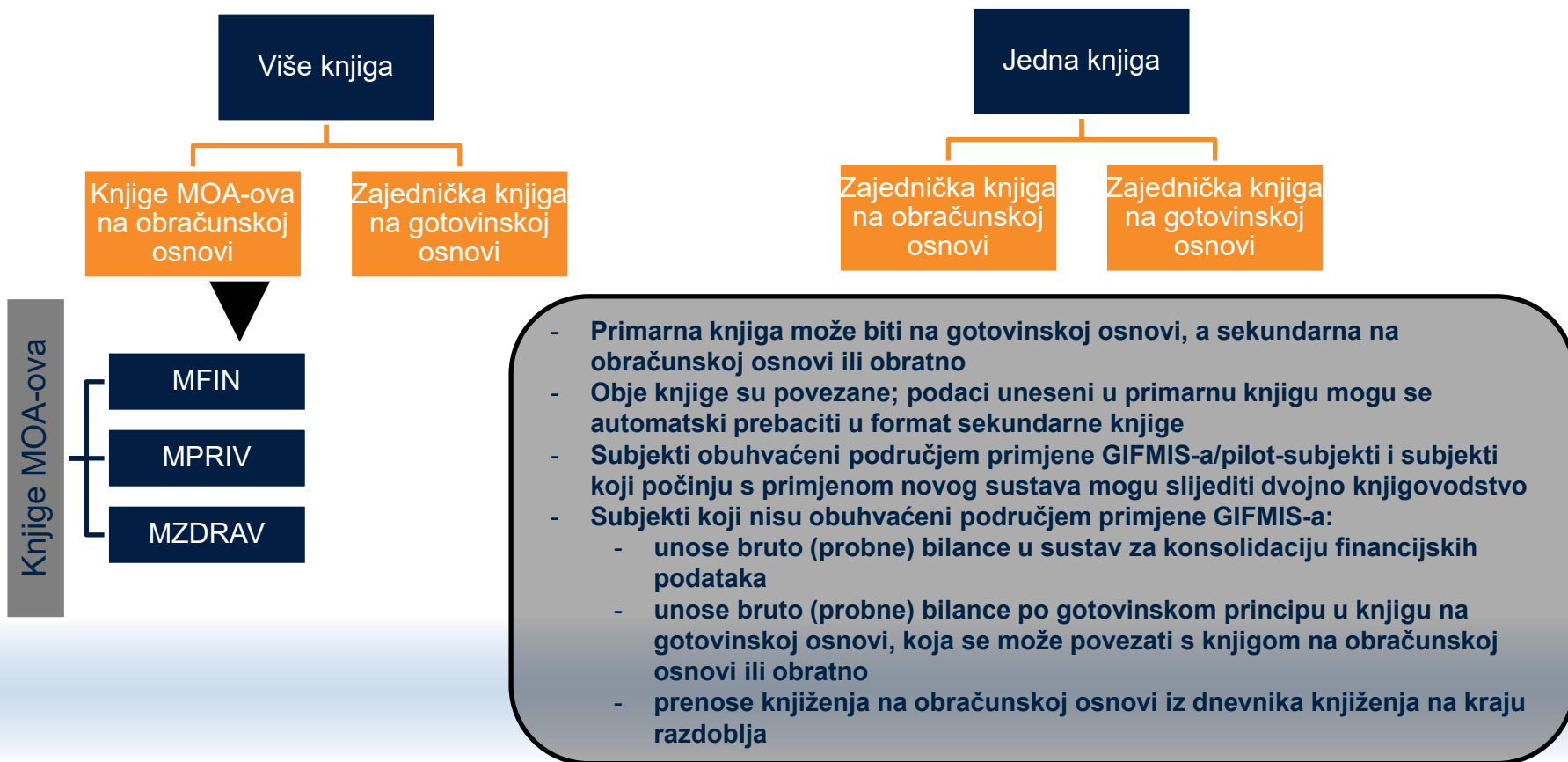
S pomoću interno dosljednih računskih/kontnih planova/kontnih okvira problemi s usklađivanjem mogu se svesti na najmanju moguću mjeru

Računovodstveni podaci su izvor podataka za statističko izvještavanje

- IPSAS-i ne propisuju nikakve klasifikacije, ali zahtijevaju objavljivanje podataka.
- Priručnik GFSM propisuje klasifikaciju, ali samo za dva segmenta: funkcijski i ekonomski.
- Ekonomska klasifikacija prema priručniku GFSM može se prilagoditi u svrhu prikupljanja podataka o brojčanim oznakama potrebnima za objavljivanje podataka u skladu s IPSAS-ima.

GFS i IPSAS-i zasnivaju se na obračunskoj osnovi; tehnologija može olakšati prijelaz na obračunsko računovodstvo - pristup dvojnog knjigovodstva

Podaci za GFS izvještaj o operacijama vlade prikupljaju se iz više izvora

- Više sustava koji su izvor podataka
- Konsolidacija opće države
- Ključno je imati jedinstveni RP/KP/KO

	20X2	20X1
Revenue		
Taxes	X	X
Fees, fines, penalties and licenses	X	X
Revenue from exchange transactions	X	X
Transfers from other government entities	X	X
Other revenue	X	X
Total revenue	<u>X</u>	<u>X</u>
Expenses		
General public services	(X)	(X)
Defense	(X)	(X)
Public order and safety	(X)	(X)
Education	(X)	(X)
Health	(X)	(X)
Social protection	(X)	(X)
Housing and community amenities	(X)	(X)
Recreational, cultural and religion	(X)	(X)
Economic affairs	(X)	(X)
Environmental protection	(X)	(X)
Other expenses	(X)	(X)
Finance costs	(X)	(X)
Total expenses	<u>(X)</u>	<u>(X)</u>
Share of surplus of associates *	<u>X</u>	<u>X</u>
Surplus/(deficit) for the period	<u><u>X</u></u>	<u><u>X</u></u>
Attributable to:		
Owners of the controlling entity	X	X
Minority interests	X	X
	<u>X</u>	<u>X</u>

Koje su GovTech opcije za konsolidaciju

Proračunske tablice

- ✓ Nema revizijskog traga
- ✓ Teško ih je voditi
- ✓ Mogućnost pogrešaka

Skladište podataka

- ✓ Ovisnost o IT stručnjacima – obično nisu u posjedu računovodstvenih timova koji rade na konsolidaciji
- ✓ Vrlo prilagodljivo, odstupanje od dobre prakse
- ✓ Revizorima teško obavljati reviziju

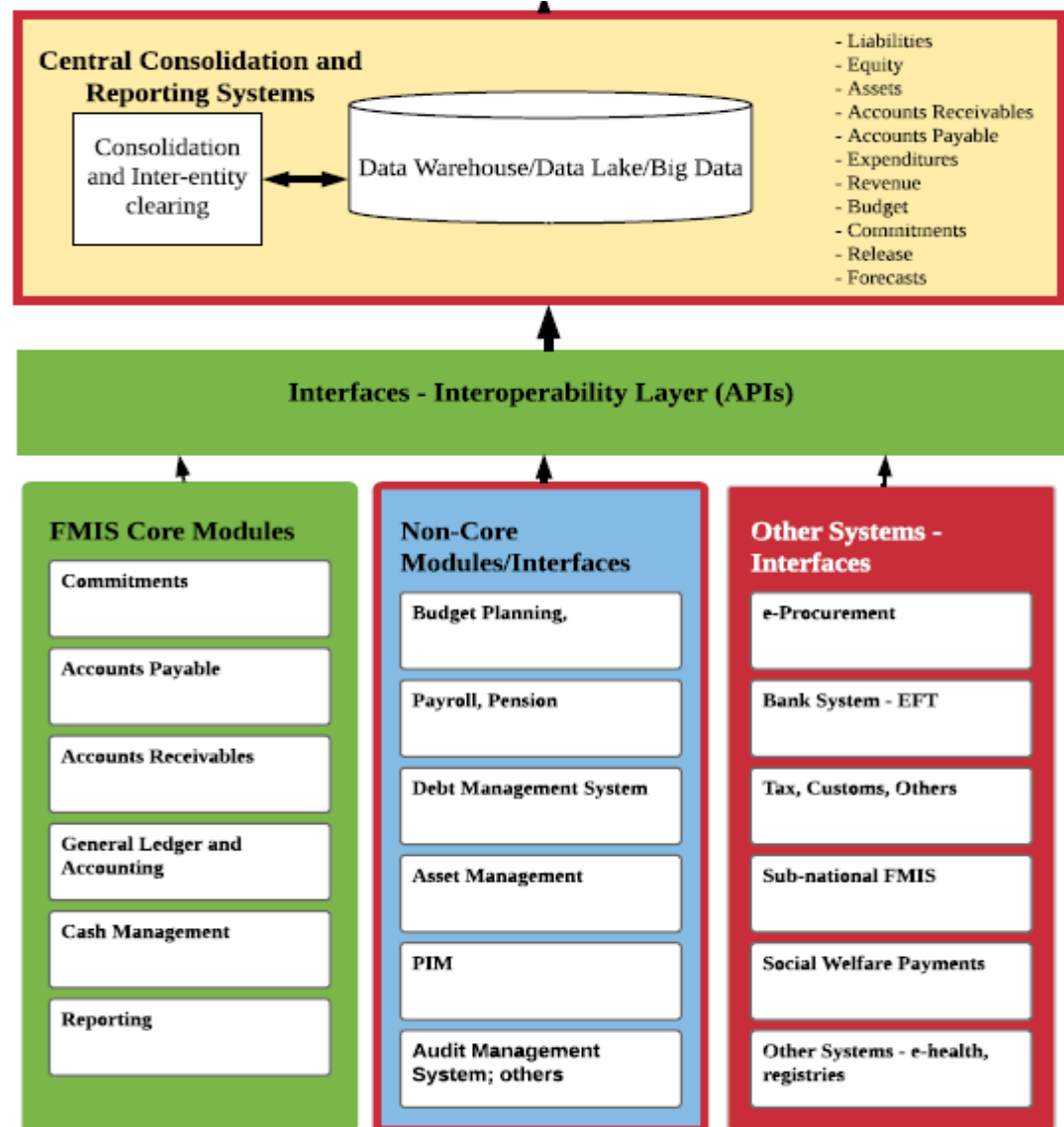
Alati za konsolidaciju financijskih podataka

- ✓ Obično u posjedu računovodstvenih timova koji rade na konsolidaciji
- ✓ Standardne kontrole i postupci konsolidacije kao što su zaključivanje knjiga na kraju godine, poravnanja itd.
- ✓ Brža implementacija i lakše vođenje

81 posto velikih korporacija koristi alate za konsolidaciju financijskih podataka

Uvođenje sustava za konsolidaciju i izvještavanje za izradu fiskalnih i financijskih izvještaja

1. Glavni dobavljači ERP sustava imaju zaseban sustav za konsolidaciju: SAP BPC, Oracle Hyperion, PeopleSoft GL za konsolidaciju
2. Ti sustavi rasterećuju osnovni IISFU i štite učinkovitost IISFU-a
3. Također imaju funkcionalnosti za posebne namjene kao što su poravnanja među subjektima
4. Bruto (probna) bilanca iz osnovnih sustava koji se koriste kao izvori podataka može pojednostaviti postupak konsolidacije
5. Standardizirani računski/kontni planovi/kontni okviri na višoj razini ključni za konsolidaciju

KAKO UJEDNAČITI FISKALNE I FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

1. Centralizirana jedinica za konsolidaciju i analitiku mora blisko surađivati sa službenicima koji se bave proračunom i računovodstvom za potrebe konsolidacije i analitičkog izvještavanja
2. Centralizirani subjekt koji propisuje jedinstveni RP/KP/KO mora imati zakonske ovlasti; RP/KP/KO mora biti interno dosljedan
3. IT sustavi osiguravaju usklađenost – upravljanje glavnim podacima (engl. Master Data Management), i servisi za osiguravanje usklađenosti (engl. Compliance Services) (američki model)
4. Standardne specifikacije za IISFU propisuje središnji subjekt s osiguravanjem kvalitete za sve sustave kako bi se osigurala usklađenost - Portugal planira to uvesti
5. Jedinstveni IISFU koji svi koriste – ruski i francuski model

Diskusija

Programi i aktivnosti – još jedan primjer uobičajenih problema

Za GFS su potrebni podaci o kamatama, a u skladu s IPSAS-ima objavljuju se samo podaci o troškovima financiranja/zaduživanja)

Expenses (account numbers 50000 - 54999)

53100 Interest Expense

53101 Interest – To nonresidents

53102 Interest– To residents other than public sector

53103 Interest - To other general government units

53103.1 To other budgetary central government units

53103.2 To extra budgetary central government units

53103.3 To social security funds

53103.4 To state governments

53103.5 To local authorities

53104 Interest– To public corporations

53104.1 To financial public corporations

53104.2 To nonfinancial public corporations